

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1545/2019
11.03.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез, Звездане Лутовац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ристо Лекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради исплате, одлучујући о ревизијама тужиоца и тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 222/18 од 19.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 11.03.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 222/18 од 19.10.2018. године, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 222/18 од 19.10.2018. године.

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 222/18 од 19.10.2018. године. **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 222/18 од 19.10.2018. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 2297/16 од 22.06.2017. године у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу, поред досуђеног износа од 1.459.723,97 динара са досуђеном каматом као у ставу првом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 222/18 од 19.10.2018. године, исплати и разлику износа до 2.336.422,46 динара са затезном каматом на појединачно досуђене месечне износе и да се тужена обавезе да у корист тужиоца изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, осигурање за случај незапослености и здравствено осигурање, на плате изнад износа од 1.459.723,97 динара до укупно досуђеног износа од 2.336.422,46 динара, као и у делу који се односи на одлуку о трошковима првостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у укупном износу од 228.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2297/16 од 22.06.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу, на име неисплаћених разлика плате до двоструког износа плате за период од 01.08.2008. године до 31.08.2011. године исплати укупан износ од 2.336.422,46 динара са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, ближе наведено тим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да у име и за рачун тужиоца уплати надлежним фондовима разлику припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, за обавезно здравствено осигурање и за осигурање за случај незапослености, према основици утврђеној у ставу првом изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 252.482,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 222/18 од 19.10.2018. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке за исплату неисплаћених разлика плате до двоструког износа плате за период од 01.08.2008. године до 31.08.2011. године за укупан износ од 1.459.723,97 динара, са затезном каматом на појединачне месечне износе ближе описане у том ставу изреке, као и у делу става другог изреке којим је тужена обавезана да за тужиоца на досуђене износе неосновано умањене зараде из става првог изреке другостепене пресуде обрачуна и уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање и доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање. Ставом другим пресуде, преиначена је првостепена пресуда у осталом делу става првог и другог изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужиоца за исплату неисплаћених разлика плате до двоструког износа плате за период од 01.08.2008. године до 31.08.2011. године изнад износа од 1.459.723,97 динара, са затезном каматом на појединачне месечне износе и захтев тужиоца да се обавезе тужена на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, осигурање за случај незапослености и здравствено осигурање, на плате изнад досуђеног износа од 1.459.723,97 динара. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, па је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 179.098,00 динара, а изнад досуђеног износа, је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка одбијен, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 93.000,00 динара, а изнад досуђеног износа је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, одбијен, као неоснован.

Против одлуке из става првог другостепене пресуде тужена је изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужилац је изјавио благовремену ревизију против одлуке из става другог и трећег другостепене пресуде, због битне повреде парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Трошкове ревизијског поступка је тражио.

Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 404. ЗПП утврдио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужене, као о изузетно дозвољеној.

Према одредби члана 404. ЗПП ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Предмет тужбеног захтева је исплата неисплаћених разлика плате и уплата доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених Фонду ПИО у износу који обрачунавају надлежне службе тужене у време обрачуна. О овом праву тужиоца и о висини тражене накнаде, судови су одлучили правилном применом материјалног права, те у складу са ставом Врховног касационог суда, усвојеним на седници Грађанског одељења одржаној дана 21.05.2019. године. Према овом правном ставу лица, запослени који су пре ступања на рад у Службу за ... и Службу за ..., били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате, коју су остварила на пословима и задацима у том министарству уз ограничење из одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, па се на њих има применити одредба члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежним за сузбијање организованог криминала, која су овлашћена службена лица.

Како на основу изнетог произилази да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије тужене, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није дозвољена.

Наиме, одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради исплате додатка на плату поднета је 07.09.2011. године, а вредност побијаног дела по ревизији тужене је износ од 1.459.723,97 динара, што према средњем курсу НБС на дан подношења тужбе (101,5829 динара за 1 евро), представља динарску противвредност 14.369,78 евра.

Имајући у виду да се у конкретном случају ради о имовинскоправном спору, који се односи на новчано потраживање, у коме вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 40.000 евра, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија тужиоца недозвољена, применом одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413. у вези члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Испитујући побијану пресуду у ставу другом и трећем изреке, у границама одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен на радном месту ..., пратилац у Одељењу за ... Управе за обезбеђење одређених личности и објеката. Решењем Министарства унутрашњих послова од 08.01.2008. године, премештен је на радно место ..., и оперативни рад у Одељењу за ...у Служби за ..., Управе криминалистичке полиције, са даном 15.01.2008. године, а решењем тужене од 05.11.2010. године је унапређен у звање главни полицијски инспектор од 31.12.2010. године. Након што је распоређен на рад у Службу за ..., тужиоцу је, у спорном периоду, од 01.08.2008. године до 31.08.2011. године, исплаћивана зарада као на претходном радном месту у Управи за обезбеђење одређених личности и објеката. Тужилац је сматрајући да му, након ступања на рад у Службу за ..., припада зарада до двоструког износа основне плате оствариване на претходном радном месту у Управи за обезбеђење одређених личности и објеката, поднео тужбу за исплату разлике у заради, потом разлику у доприносима за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености. У поступку је на спорне околности изведен доказ вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке, који је утврдио разлику у неисплаћеној заради, као и разлику у износу минулог рада који би тужиоцу припао да је остваривао двоструки износ основне зараде у односу на претходно радно место.

У складу са утврђеним чињеничним стањем, првостепени суд је усвојио тужбени захтев за исплату разлике у заради тужиоцу у односу на претходно радно место, до двоструког износа основне зараде, прихватајући налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке, у укупном износу од 2.336.422,46 динара.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду и одбио захтев тужиоца преко износа од 1.459.723,97 динара. Своју одлуку другостепени суд заснива на становишту да је првостепени суд погрешно прихватио налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке, по коме је извршен обрачун двоструког износа зараде у односу на ону која би тужиоцу била исплаћена за сваки месец спорног периода да је остао на ранијем радном месту пре момента премештаја у Службу за Како је тужилац у моменту преласка на радно место у наведеној служби остваривао зараду у износу од 47.592,71 динара, то је двоструки износ зараде тужиоца 95.185,42 динара. У том смислу, по закључку другостепеног суда, тужиоцу припада само разлика у исплаћеним износима зарада у спорном периоду до висине од 95.185,42 динара, који тужиоцу искључиво припада у складу са чланом 2. став 1. и 3. став 5. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС, бр. 14/03...114/14).

Ценећи ревизијске наводе туженог, Врховни касациони суд закључује да тужилац основано оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Чланом 104. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС, бр. 24/2005...32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, прописано је да плата старешине службе и заменика старешине службе и овлашћеног службеног лица у служби, руководиоца и заменика руководиоца посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у пословима обезбеђења у посебној притворској јединици обрачунава се и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе.

Чланом 3. став 2. исте Уредбе прописано је да запослени у служби који нема својство овлашћеног службеног лица има право на плату у двоструком износу плате која се обрачунава и исплаћује запосленом на одговарајућем радном месту у седишту Министарства унутрашњих послова.

Ставом 5. наведеног члана Уредбе, предвиђено је да, приликом обрачунавања двоструког износа плата, не узимају се у обзир додаци на плату утврђени законом.

Следећи наведени нормативни оквир, Врховни касациони суд стаје на становиште да се поменутом Уредбом установљава право тужиоцу, као лицу запосленом у Служби за ..., на исплату двоструког износа зараде коју би у спорном периоду (од 01.08.2008. године до 31.08.2011. године) у односу на висину основне плате коју би примао на месечном нивоу на радном месту на коме је био претходно радно ангажован до момента премештаја у поменуту службу. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате код Службе за

Услед наведеног, Врховни касациони суд указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања двоструког износа месечне основне плате тужиоцу, након распоређивања на радном месту у Служби за Ово из разлога што је другостепени суд као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду прихватио само онај износ који је тужиоцу исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за ..., при чему нису узете у обзир промене у висини основне плате које су уследиле у поменутом спорном периоду обрачуна, како је то правилно учинио првостепени суд.

Поред тога, у складу са наводима ревидента, ревизијски суд закључује и да је правилно становиште првостепеног суда усмерено на тврдњу да је због неправилног обрачуна и исплате припадајуће плате тужиоцу, уследило и умањење у исплати накнаде по основу минулог рада, чија висина је процентуално зависна о висине износа који се запосленом исплаћује по основу плате.

У том смислу, у складу са правилним закључком првостепеног суда, тужиоцу припада право на накнаду штете због неосновано умањене зараде за период од 01.08.2008. године до 31.08.2011. године, у укупном износу од 2.336.422,46 динара, са

досуђеном затезном каматом, у свему према садржини налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

У контексту наведеног, како је одлука првостепеног суда у погледу основаности тужбеног захтева ревидента заснована на правилној примени материјалног права, основани су и наводи ревидента у погледу његовог права на накнаду трошкова парничног поступка, досуђених управо у складу са одлуком првостепеног суда, на основу члана 153, 154. и 163 став 1. до 4. Закона о парничном поступку.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом процесних овлашћења из члана 416. Закона о парничном поступку, у ставу трећем изреке, преиначио другостепену пресуду у ставу другом и трећем њене изреке, тако што је одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2297/16 од 22.06.2017. године у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу, поред досуђеног износа од 1.459.723,97 динара са досуђеном каматом као у ставу првом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 222/18 од 19.10.2018. године, исплати и разлику износа до 2.336.422,46 динара са затезном каматом на појединачно досуђене месечне износе и да се тужена обавезе да у корист тужиоца изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, осигурање за случај незапослености и здравствено осигурање, на плате изнад износа од 1.459.723,97 динара до укупно досуђеног износа од 2.336.422,46 динара, као и у делу који се односи на одлуку о трошковима првостепеног поступка.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић